

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 124. Quinam sint personæ constituentes Capitulum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

citati textus juris civilis, quos contra hanc sententiam allegat Reiffenst. *num.* 40. non videntur satis efficaciter evincere intentum. Cum ex eo, quod jus adeundi hereditatem aut legatum, seu capiendi in iis possessionem (quod est ipsum jus in re, vi cuius capitur possessio,) dependeat ab acceptatione, & non nisi ab ea seu post illam nascatur, non videatur sequi, jus quoque ad rem, vi cuius acceptare potest, non nisi post acceptationem oriri. Quod etiam ex eo confirmari videtur,

quod, dum quis pessundat, quod alteri legatum, etiam ante acceptationem, legatario faciat strictè injuriam, privando illum hoc jure ad rem, utpote quod extinctione rei legatæ extinguitur. Huc quoque facere videtur textus *L. à Titio. ff. de furtis.* ubi dicitur; ea quæ legantur rectâ via ab eo, qui legavit, ad eum, cui legata sunt, transeunt. Intellegendum illum textum quod ad jus ad rem, etiam ante acceptationem; & quod ad jus in re non nisi post acceptationem. Verùm de his plura *ad tit. 13.*

TITULUS XI.

De his, quæ fiunt à majore parte Capituli.

Quæst. 123. Nomine Capituli quid intelligatur?

Resp. Nomen hoc usurpatur primò pro distinctione unius materia ab alia; & sic dicuntur Capitula decretalium. Secundò pro loco, in quo Canonici congregantur, resque ad eos pertinentes ab iis deciduntur. Tertio magis ad præsentem rubricam ejus appellatione venit universitas secularium vel regularium seu collegium certarum personarum ecclesiasticarum, certæ alicui ecclesiæ aut monasterio adscriptarum, in unum congregatarum seu collegialiter convenientium.

Quæst. 124. Quanam igitur sint persone illæ certæ constituentes Capitulum?

Resp. primò in genere: Non omnes, qui eidem ecclesiæ Cathedrali vel collegiatæ adscripti, illi deserviunt, constituunt Capitulum, seu sunt de Capitulo. V. gr. Capellani, Vicarii, portionarii, alique beneficiarii non Canonici, in celebratione Missarum choroque assistentes absque eo, quod vocem in Capitulo habeant, aut tractatibus communibus intersint, præciudendo à privilegio. *Barbos. de can. & dignit. c. 37. num. 17.* citatis *Gl. ad c. penult. de cler. non resid. v. assistos.* ubi, quod beneficiarii tantùm debeant servite ecclesiæ, non autem vocari ad communes tractatus item *Abb. ibid. num. 9.* *Butrio num. 8.* *Cæsar. de Grass. decis. 4. b. t.* ubi dicit, Capitulum habere intentionem fundatam de jure communi privativè ad beneficiatos, intellige, interessendi tractatibus communibus cum jure ferendi suffragii. Quin &, ut idem de Grassis. *loc. cit. num. 14.* & *Rota decis. 370. p. 5. recent. num. 1. & 2.* beneficiatis, cum in ecclesia sint ut singuli, interdicta de jure sit facultas se congregandi, sed soli Canonici constituunt Capitulum seu sunt capitulares. *Abb. in c. scriptum, de elect. num. 4.* *Barbos. loc. cit. num. 15.* citatis *Rotâ, decis. 708. p. 2. recent.* & juxta illam *Rubeo in singular. Rota Tom. 2. p. 2. circa stylum. v. capitulum, §. 1. num. 2.* *Lotter. de re benef. l. 1. qu. 15. à n. 21.* ita, ut etiam Præpositi, dum non Canonici, non constituant unâ cum Canonici Capitulum. *Abb. loc. cit.* Idem est de aliis dignitatibus, si canonicali præbenda careant. *Abb. loc. cit.* *Azor. Rendina. Raguc. & alii apud Barbos. loc. cit. num. 14.* citantem insuper seipsum, *de off. & potest. Episc. p. 1. tit. 1. c. 3. num. 18.* & *Seraph. decis. 98. num. 1.* Ubi is, quod de jure communi dignitates non sint de Capitulo, nisi in earum erectione exprimat concessio stalli in choro, vocis in Capitulo; vel nisi statuto vel consuetudine disponatur, quod sint de Capitulo. De Decano di-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

citur specialiter infra. Et quidem non omnes Canonici, sed solum, qui præter Canoniam ratione hujus jus suffragii habent alicubi, præsertim in Germania, etiam Canonici supernumerarii (aliàs nuncupati domicellares,) non pertinent ad Capitulum, nec sunt ad illud vocandi. Unde etiam ad Capitulum non spectant Canonici, qui nullo adhuc ordine sacro initiati; quia hi jure communi moderno, dum aliàs jure antiquiore Canonici, hoc ipso, quod essent tales, & omnes professi in monasteriis, etsi nondum sacris initiati id poterant. *Can. fin. 16. q. 7. c. 1. de elect.* vo cem in Capitulo in electionibus & tractatibus communibus non habent juxta *Clem. 2. de arat. & qualit. & decretum Trid. Sess. 22. c. 4. de reform.* *Azor. instit. mor. p. 2. l. 3. c. 11. qu. 20.* *Monet. de distrib. quotid. p. 2. qu. 20. à n. 3.* *Tambur. de jure Abb. Tom. 1. qu. 8. n. 8.* *Garc. de benef. p. 3. c. 4. n. 24.* *Laym. qq. de elect. pralat. qu. 181. resp. 3.* *Ragul. de voce can. in Capit. qu. 24.* & alii, quos magno numero citat & sequitur *Barbos. loc. cit. n. 3.* Ita etiam, ut Capitulum super hoc dispensare nequeat, & vocem concedere alicui, qui non sit ad minimum Subdiaconus. *Monet. loc. cit. Zerol. in pr. episc. p. 3. v. Canonica. §. 5.* *Piasec. pr. episc. p. 2. c. 3. num. 7.* *Nav. cons. 7. de cler. non resid.* *Barbos. loc. cit. n. 5.* Neque etiam, ut idem *n. 6.* citans pro hoc *S. Cong. Concil. sub die 20. April. 1603.* Canonici id ipsum præscribere, aut aliquo pacto acquirere possit. Quò minus tamen Canonici, vel etiam alii clerici, qui jure Canonice non habent jus suffragii, carentes Ordine sacro, illud habeant alio speciali jure, puta, ex privilegio vel fundatione, nil vetat. *Garc. p. 3. addit. ad c. 4. n. 31.* *Portel. in du regular. v. electio. n. 6.* *Barbos. loc. cit. num. 8.* *Wiestn. b. t. num. 4.* Uti etiam Professi Ordinum militarium & moniales absque eo, quod sint in Ordine sacro, sua capitula celebrare possunt juxta *Gl. in clem. 2. de arat. & qualit. v. mancipati.* Quin etiam Prælato principali ecclesiæ collegiatæ competere præfidentiam & vocem in Capitulo, etsi sacris ordinibus careat, asserit *Barbos. loc. cit. num. 11.* citatis *Ragul. loc. cit. c. 5. n. 3.* & *Garc. in addit. ad c. 4. part. 3. sub num. 26.* De cætero in ordine ad habendam vocem in Capitulo per se non spectat ætas, ita ut Canonici dispensatus à Papa ante legitimam ætatem ad subdiaconatum, ad hunc promotus, vocem habeat in Capitulo, cujus incapax erat, non per se & principaliter ratione ætatis modò annos discretionis habeat, sed ratione defectûs ordinis talem ætatem poscentis. *Barbos. loc. cit. num. 9.* citatis *Felin. in c. postulasti. de rescript. n. 12.* *Sanch. de matrim. l. 8. d. 1. n. 23.* *Tamb. de jur. Abb. Tom. 4. d. 5. qu. 8. num. 10.* *Suar. de relig.*

relig. Tom. 4. tr. 8. l. 2. c. 4. n. 9. De dispensato verò in atate in ordine ad consequendum Canoniatum dicitur quidem juxta sententiam S. Cong. Concil. de 15. Sept. 1629. apud Barbof. loc. cit. num. 13. quod habere possit vocem in Capitulo, ipse tamen verius censet juxta resolut. Rotæ in caus. Senens. Archiepiscopi. de 23. Junii, 1606. illam dispensationem cum eo ipso se non extendat ad sacrum ordinem suscipiendum, cui votum seu vox in Capitulo annexa, impediri adhuc ab ea ferenda. Vide eundem. Nihilominus quod spectat ad atatem, statuto vel consuetudine capitulari induci potest in certis ecclesiis, ut Canonici, etiam constituti in sacris, ad Capitulum ante certos annos à nativitate, vel ab apprehensa Canonici possessione, aut à suscepto ordine non admittantur. Wiestn. h. t. num. 5. Quemadmodum etiam in quibusdam religiosorum ordinibus jure speciali juxta specialia eorum statuta à Sede Apostolica approbata non nisi soli Sacerdotes seu Patres nomine Capituli veniant, & negotiis collegialiter gerendis interesse possunt. Donat. pr. regular. Tom. 2. p. 1. tr. 2. qu. 8. uti è contra juxta similia statuta specialia in quibusdam Ordinibus professi, etiam juniores, dum magni momenti negotia tractanda sunt, admittantur Engels. h. t. num. 7. Similibus statutis non adverstante, quòd, ut cit. clem. & Trident. generaliter adimat vocem non constitutis in sacris; cum clausula: non obstantibus quibuslibet consuetudinibus & statutis: cum per hoc derogare non intendant hujusmodi statutis Ordinum religiosorum à Sede Apostolica approbatis juxta declarat. S. Cong. Concil. de anno 1573. apud Zypeum in analis. juris pontif. h. t. n. 2. Portel. loc. cit. v. electio. n. 5. & 6.

Quest. 125. An nomine Capituli veniat Prælati, & in specie Decani, item Vicarii & Coadjutor Episcopi?

1. **R**esp ad primum: Prælati, puta Episcopus, Abbas non venit nomine Capituli, seu unà cum capitularibus constituit Capitulum, sed ut diversa & unum in altero non contentum distinguuntur, licet de cætero faciant unam ecclesiam, veluti caput & membra unum corpus; & sic dici potest spectare ad ecclesiam, non verò ad Capitulum ecclesie. Gl. in cit. Clem. 7. in eisdem. Abb. in c. post electionem. de concess. præb. n. 8. & 9. Barbof. ibid. num. 3. Pirh. h. t. num. 1. Reiffenst. num. 5. contra Tusch. lu. c. conclus. 46. & Anchar. conf. 248. num. 12. constare hoc ipsum videtur ex Titul. de his, quæ sunt à Prælati sine consensu Capituli; dum ibi Prælati & Capitulum contradistinguuntur; & Prælati tanquam superior Capituli sub eo comprehendendi nequit. Et hæc quidem propriè & in rigore loquendo; nam in largiore significatione & in materia favorabili nomine Capituli comprehendendi etiam Prælatum veluti caput illius principale, fatetur cit. Gl. in Clem. 2. & Abb. loc. cit.

2. Resp. ad secundum: Decanus propriè est pars & quidem præcipua Capituli, adeoque in eo veluti toto continetur, ut probatur ex c. post electionem. de concess. præb. ubi resolvit Papa contra mentem capitularium, quòd litera directæ ad Capitulum, in quibus nulla mentio facta de Decano, nihilominus eum affecerint. Unde Gl. ibid. v. mentio. inquit: nec erat necesse facere mentionem de parte, id est, Decano; cum pars teneatur in toto; & ita tenent Abb. in idem c. num. 9. Pirh. loc. cit. Reiffenst. h. t. num. 5. cum communi. Quamvis

Fagn. in c. ut Abbates, de atate. & qualitate. n. 22. cum Abb. in c. cum inter universas. de elect. n. 2. dicat, Decanum non esse de Capitulo, nisi simul sit Canonicus, vel nisi sic habeat consuetudo. Item Barbof. de Can. & dignit. c. 27. num. 12. dicat Decanis, Archiepiscopis, Prioribus, qui Prælati non sunt, licet etiam non constituti in sacris convocare possint Capitulum, & in eo proponere, & resolutiones recipere, ut ex declarat. S. Cong. probant Garc. loc. cit. & Gratian. discept. for. Tom. 4. c. 482. num. 26. non competere vocem in Capitulo, stante dispositione cit. Clem. 2. & Concil. Trid. Unde inferre licebit, Decanum, si Prælati est, (uti sunt in hisce partibus Decani, & Decanatum esse dignitatem ex Abb. & Archid. asserit Fagn. loc. cit.) vocem habere in Capitulo, & hoc indubitatò, si simul sit Canonicus.

3. Resp. ad tertium, Vicarium generalem Episcopi, dum Canonicus est, esse de Capitulo, & vocem in eo habere, dubium non est; quamvis sedere debeat, & dare votum loco suo Capitulari, habito nimirum respectu Anciennitatis & dignitatis cæterorum Canonicorum Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 2. n. 14. citans Abb. conf. 21. vol. 1. Grillenzon. conf. 122. num. 5. Barbof. loc. cit. c. 15. num. 12. & si tractandum de rebus ad sui vel Episcopi sui commodum spectantibus, debet exire de Capitulo. Ventrigl. Barbof. LL. cit. testantes, sic decisum à Cong. præposita negot. Episcoporum. & regular. Si verò Canonicus non est, adeoque nec de Capitulo, eidem intervenire nequit, etiam absente Episcopo. Ventrigl. loc. cit. num. 15. Pignat. consult. 154. num. 6. Unde etiam eum admittere non tenentur Canonici, etsi possint, ut Ventrigl. & Barb. LL. cit. nisi fortè de consuetudine vel alio jure speciali id ei competeret, aut etiam intervenire ad servanda scandala tumultuantium in Capitulo Canonicorum. In quo casu eum admittere tenentur, etsi tunc nullum possit ferre suffragium. Ventrigl. loc. cit.

4. Resp. ad quartum: Idem ferè dicendum de Coadjutore Episcopi aut alterius Canonici, ut dum ejusdem Capituli Canonicus non est, & si Canonicus illius est, secundum Castr. tr. 13. d. 1. p. 10. debeat exire de Capitulo, quoties tractatur negotium illius aut coadjuti utilitatem principaliter concernens, negantibus idipsum. Garc. p. 4. c. 5. n. 105. Barbof. jur. ecclesi. l. 3. c. 10. num. 95. Ventrigl. Tom. 2. annot. 13. num. 60. eò quòd eo ipso non agat nomine coadjuti, sed nomine proprio & ecclesie. Unde etiam ait Remouch. de coadjut. c. 15. num. 6. quòd licet Coadjutor in causa ipsius coadjuti non possit interesse Capitulo tanquam Coadjutor, nihilominus in qualitate Canonici non denegandum ei suffragium modò id dandum non sit in causa coadjutorie.

Quest. 126. Quando & per quem convocandum Capitulum?

1. **R**esp ad primum: Capitulum etsi non ad libitum illius, cujus est illud convocare, convocandum. Raguf. de voce Can. in Capit. quest. 21. num. 1. Fagn. in c. his que. de major. & obed. n. 14. Sed consuetis temporibus & diebus ad hoc destinatis; potest nihilominus convocari, quoties illi, ad quem spectat, videbitur expedire servitio ecclesie, aut etiam quoties illud convocari institerint Canonici. Barbof. loc. cit. c. 5. num. 1. testans sic censuisse S. Cong. præpositam negot. Episc. & Regular. in Ripana die 6. Octob. 1617.

2. Resp.